

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/184/2009
z dnia 8 czerwca 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KRASZEWO

Gmina Stare Pole
Powiat Malborski
Województwo Pomorskie

Kraszewo 2009

Spis treści

	strona
1 Wstęp	2
2 Charakterystyka miejscowości Kraszewo na tle gminy Stare Pole	3
▪ Położenie administracyjno – geograficzne	3
▪ Historia	4
▪ Układ przestrzenny i zabytki kultury materialnej	5
▪ Demografia	7
▪ Rynek pracy. Gospodarka. Rolnictwo	8
▪ Infrastruktura	8
▪ Oświata. Zdrowie. Bezpieczeństwo	9
▪ Kultura. Rekreacja	10
3 Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	12
4 Analiza zasobów miejscowości Kraszewo	14
5 Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia – analiza SWOT	15
6 Wizja rozwoju wsi Kraszewo	16
7 Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność	19
▪ Charakterystyka projektów według kolejności rankingowej	21
8 Koszty realizacji projektów i harmonogram ich wdrażania	24
9 Podsumowanie	25

Wstęp

Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. otworzyło przed naszym krajem szerokie perspektywy rozwoju dzięki możliwości otrzymania finansowego wsparcia na realizację działań w różnych dziedzinach życia gospodarczego i społecznego. Szansę na dofinansowanie mają zarówno projekty obejmujące swym zasięgiem duże obszary i wielu beneficjentów, jak również te, kierowane do lokalnych, często małych społeczności. Właśnie dla tych ostatnich to niejednokrotnie szansa na odmianę dotychczasowego otoczenia i sposobu życia. Wspólne planowanie przez mieszkańców małych miejscowości wizji rozwoju miejsca, w którym żyją na co dzień oraz świadomość, że można otrzymać wymierne wsparcie finansowe i merytoryczne na realizację konkretnych działań, prowadzi do budowania trwałych więzi międzysąsiedzkich, podjęcia bezinteresownych działań na rzecz lokalnej wspólnoty, a jednostkowo – wzrost wiary we własne możliwości, chęć rozwoju osobistego oraz motywację do poszukiwania dla siebie nowych szans na poprawę życia materialnego i duchowego.

Pierwszym krokiem na drodze do lepszej przyszłości dla społeczności, jaką stanowią mieszkańcy wsi, jest opracowanie Planu Odnowy Miejscowości. Opracowując Plan dla wsi Kraszewo chciano przede wszystkim zintegrować jej mieszkańców i pobudzić do wspólnego działania. Plan jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy aktywnym udziale jego mieszkańców. Ma uświadomić mieszkańcom Kraszewa ich rolę w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Dokonano inwentaryzacji zasobów i identyfikacji problemów, następnie skupiono się nad kierunkami rozwoju – jaką drogą należy pójść, aby najlepiej wykorzystać potencjał wsi. Ostatnim etapem było stworzenie wizji wsi i zaplanowanie działań zmierzających do jej urzeczywistnienia. Proponowane przez mieszkańców przedsięwzięcia są możliwe do zrealizowania jedynie przy aktywnym ich zaangażowaniu oraz przy wsparciu władz samorządowych gminy Stare Pole i województwa pomorskiego.

Plan Odnowy Miejscowości Kraszewo zaplanowany został na kilka kolejnych lat. W okresie tym podejmowane będą działania inwestycyjne, a także inne, o charakterze szkoleniowym i rekreacyjno - wypoczynkowym. Przystąpienie do realizacji danego projektu poprzedzone zostanie przygotowaniem odpowiednich opracowań i kosztorysów. Każdy projekt zostanie przedstawiony na zebraniu wiejskim i po jego uchwaleniu dołączony, jako kolejny załącznik do Planu.

Charakterystyka miejscowości Kraszewo na tle gminy Stare Pole

„Grunt tej wsi dobry, iż zasadzona na gruncie Małej Żuławy, od Malborka mila”

(opis wsi Kraszewo zawarty w „Lustracji Województwa Malborskiego i Chełmińskiego 1570”)

1. Położenie administracyjno – geograficzne

Kraszewo to miejscowość położona w gminie Stare Pole, w centralnej jej części, oddalona o kilometr od drogi krajowej nr 22 i 2 kilometry od siedziby gminy. Jest jednym z 12 sołectw należących do gminy Stare Pole, skupiających 16 miejscowości.

Gmina Stare Pole jest jedną z pięciu gmin wchodzących w skład Powiatu Malborskiego, położonego na wschodnich kresach województwa pomorskiego. W podziale fizyczno-geograficznym Gmina Stare Pole pozostaje w obrębie Żuław Wiślanych, będących częścią makroregionu Pobrzeża Gdańskiego, wchodzącego w skład podprovincji Pobrzeży Południowobałtyckich, a ściślej w jego wschodniej części nazwanej Żuławami Elbląskimi. Reprezentuje typ krajobrazu naturalnego – nadmorski deltowy, zajmuje powierzchnię 7 949 ha, z czego 322 ha to lasy, a 6 257 użytki rolne.

Poniższa mapka przedstawia obszar gminy Stare Pole i lokalizację miejscowości Kraszewo.

2. Historia

Obszar na którym leży Kraszewo, do XVI w. był na znacznej jego części pokryty rozlewiskami jeziora Družno, bagnami oraz lasem grądowym. Badania archeologiczne wykazują, że mimo takich warunków, istnieją ślady obecności człowieka na tych terenach już ok. 2500 – 1700 lat p.n.e. Dowodem na istnienie osadnictwa są stanowiska archeologiczne w Kleciu, Janówce i w zakolu koryta Starego Nogatu (nieopodal Starego Pola, na Piachowej Górze). W średniowieczu (ok. VI w.) tereny rozciągające się na wschód od Wisły i Nogatu opanowali pogańscy Prusowie, którzy osiedlili się również w okolicach Starego Pola. Świadczą o tym staropruskie nazwy miejscowości jak Krauslamks (Kraszewo) czy Matkutkaimis (Parwark).

Przybycie Krzyżaków rozpoczęło wielką akcję kolonizacyjną terenów Żuław. Wówczas to następuje lokacja większości istniejących wsi w okolicach Starego Pola. Korzystne warunki stosowanego przez Krzyżaków prawa chełmińskiego przyciągały osadników, którzy zamiast rozproszonych osad i pojedynczych dworów zakładali zwarte, założone według jednolitego planu wsie, których granice były ściśle określone w przywilejach lokacyjnych. Następuje lokacja takich wsi, jak: Altfelde (Stare Pole – 1330), czy Reichfelde (Złotowo 1331-1335).

Po wieku świetności i rozwoju, jaki przeżywał Zakon w ciągu XIV w., nastąpił upadek Krzyżackiej potęgi. W czasie wojny polsko-krzyżackiej oraz wojny trzynastoletniej, wiele wiosek zostało zniszczonych. Na mocy pokoju z 1466 r. Stare Pole i okolice znalazły się w Prusach Królewskich, w tzw. Ekonomii Malborskiej. Wówczas to na nowo rozpoczęto uporządkowywanie spraw osadniczych. Król Kazimierz Jagiellończyk dokonał nowej lokacji wsi Krzyżanowo (Nocendorf) i Szlagnowo (Schlablau). W 1549 r. król Zygmunt August nadał wieś Proppendorf (Kraszewo) na Małej Żuławie Adamowi, Stanisławowi i Wacławowi Balińskim, synom Jana, podskarbiego pruskiego.

Kiedy w 1569 r. król Zygmunt August wydał edykt gwarantujący swobody religijne, większość późniejszych osadników wokół Starego Pola pochodziła z Holandii i Niemiec. Osiedlali się oni na terenach najslabiej dotychczas zasiedlonych i najtrudniejszych do uprawy. Kolonistów tych zwano w dawnej Polsce Olędrami, należeli oni do protestanckiej sekty mennonitów, prześladowanej w Niderlandach. Specjalizowali się oni w zakresie osuszania błot i bagien. Spośród miejscowości leżących wokół Starego Pola, osadnicy wybrali na utworzenie swojej osady Szaleniec, gdzie do tej pory był folwark. Osiedlając się tworzyli zagrody holenderskie. Oprócz prac melioracyjnych i nowego typu osadnictwa, zasługą mennonitów było sprowadzenie na Żuławę biało-czarnych krów rasy holenderskiej

i związana z tym produkcja serów. Do dziś zachowały się liczne zabytki ich specyficznego budownictwa – domy podcieniowe.

W wyniku I rozbioru Polski, w 1772 r. teren obecnego powiatu malborskiego został zajęty przez państwo pruskie. Zmiana przynależności państwowej spowodowała m.in. zmniejszenie liczebności społeczności mennonickiej. Surowe zasady tej religii (skrajny pacyfizm, zakaz noszenia broni) spowodowały prześladowania ze strony militarystycznego państwa i w konsekwencji emigrację znacznej części mennonitów w rejon Morza Czarnego.

W XIX wieku nastąpił dalszy rozwój ekonomiczny tego terenu, do czego przyczyniła się poprawa komunikacji – budowy dróg i kolei, w tym – gęstej sieci kolejek wąskotorowych, docierających do wielu miejscowości. Powstały też pierwsze folwarki z charakterystyczną dla nich zabudową. Rozwinęło się przetwórstwo rolne, m.in. młynarstwo oraz cukrownictwo.

Po I wojnie światowej tereny na wschód od Nogatu (w tym wieś Kraszewo) pozostały częścią państwa Niemieckiego.

Wycofywanie się wojsk niemieckich przed Armią Czerwoną pod koniec II wojny światowej spowodowało ogromne zniszczenia. Niemcy przerwali wały przeciwpowodziowe, zalewając większą część Żuław. Nastąpiły też ogromne migracje ludności. Ludność niemiecka została wysiedlona, a na ich miejsce kierowano osadników z Pomorza i tzw. repatriantów ze wschodnich terenów II Rzeczypospolitej. Nowi mieszkańcy nie mieli doświadczenia w gospodarowaniu w takich warunkach środowiska przyrodniczego, co spowodowało obniżenie poziomu rolnictwa. Sytuacji nie poprawiła rekonstrukcja zniszczonego systemu melioracyjnego i przeciwpowodziowego. Zniszczeniu uległa też znaczna część starej zabudowy wiejskiej, a nowi mieszkańcy nie wytworzyli nowych dobrych wzorców. Budownictwo pozbawione było indywidualnego charakteru oraz wartości estetycznych. W wyniku praktycznie całkowitej wymiany ludności zniszczeniu uległy też stare cmentarze.

3. Układ przestrzenny i zachowane zabytki kultury materialnej

Wieś Kraszewo zachowała formę przysiółka ulicowego. Dobrze utrwalony układ przestrzenny z charakterystyczną główną ulicą wiejską, odchodzącymi od niej bocznymi drogami, lokalizacją siedlisk, położeniem jednego z wiejskich stawów (zmienionego w zbiornik ppoż, drugi staw został zasypany). Zabudowa historyczna przetrwała w dobrym stanie pod względem ilościowym, natomiast pod względem jakościowym przemiany są znaczące. We wsi jest 8 zabytkowych budynków mieszkalnych. Tyle samo było w roku 1860, oczywiście miały one inną formę architektoniczną. Obecnie każdy budynek jest

zmodernizowany (nowe pokrycie dachowe, przebudowa wnętrza, wymieniona stolarka). Tylko 2 budynki powstały po roku 1945 i są to typowo postpegeerowskie domy wielorodzinne. W centrum wsi znajduje się kilka budynków produkcyjnych czy wartowniczych dawnego zakładu. Teraz są one opuszczone, niszczeją i obniżają estetykę wsi. Wyróżniające są elementy zieleni wysokiej – pozostałości parków wiejskich, w których występują lipy, dęby, jesiony i brzozy.

W tym budynku mieściła się świetlica i sklep, które zostały przekształcone w mieszkania

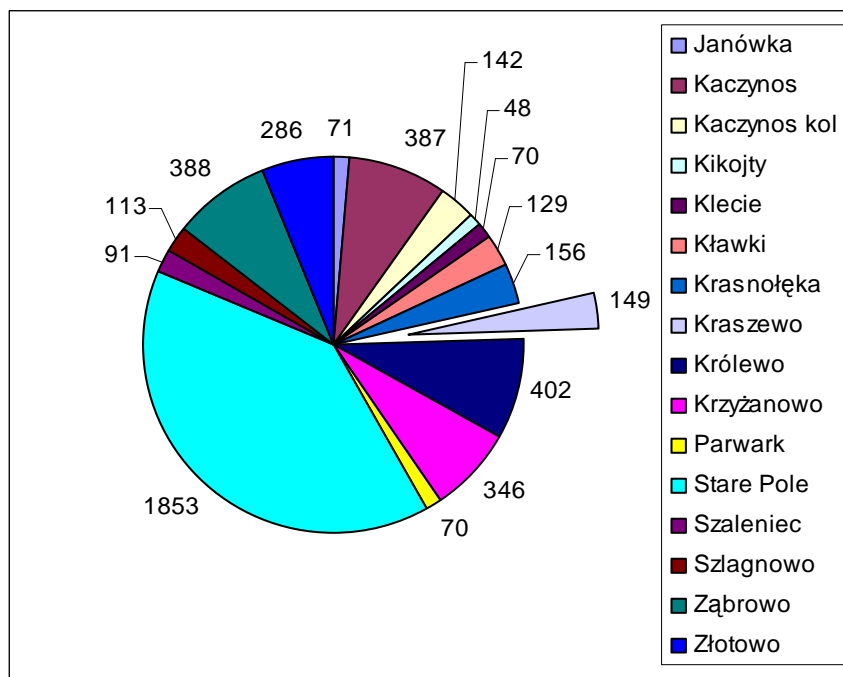

Zabudowania pałacowo-dworskie w Kraszewie

Bogata historia i zróżnicowanie etniczne ludności Żuław zaowocowały bogactwem zabytków kultury materialnej. W wielu wsiach zachowała się historyczna zabudowa z XIX w., jak ma to miejsce w Kraszewie oraz zespoły dworsko-parkowe w miejscowościach Kaczynos (XVIII w.), Kikojty i Królewo. Najstarszym zachowanym w okolicy zabytkiem, pochodzącym z końca XIV wieku, jest kościół parafialny w Krzyżanowie. Zabytkowe kościoły posiadają również Królewo (1820r.) i Stare Pole (1879r.). Do bardzo interesujących zabytków, stanowiących o specyfice regionu, należą pozostałości kultury materialnej społeczności mennonitów – domy podcieniowe (zwłaszcza pochodzące z XVIII w. we wsiach Kławki i Klecie) oraz cmentarze (zwłaszcza w Szalencu z unikalnym zespołem nagrobków z XVIII i XIX wieku). Niestety, znaczna część zabytków jest w nie najlepszym stanie i wymaga konserwacji.

4. Demografia

Kraszewo jest niewielką miejscowością i liczy zaledwie 149 mieszkańców. Stanowi to 3,17% ogólnej liczby mieszkańców gminy Stare Pole. Przeważa ludność w wieku produkcyjnym (20-60 lat) – 94 osoby i przedprodukcyjnym (0-19 lat) -36 osób. W wieku emerytalnym jest 19 osób. Liczba mieszkańców gminy na dzień 31.12.2008 r. wynosiła 4 701. Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców Kraszewa na tle gminy Stare Pole (stan na 31.12.2008 r.).

5. Rynek Pracy. Gospodarka. Rolnictwo.

Gmina Stare Pole charakteryzuje się stosunkowo niskim poziomem bezrobocia, które z roku na rok spada. Na dzień 31 grudnia 2008 r. liczba osób pozostających bez pracy wynosiła 312 osób, a w latach 2007 i 2006 wynosiła odpowiednio 421 i 521 osób (dane Powiatowego Urzędu Pracy w Malborku).

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców Kraszewa jest praca zarobkowa poza miejscem zamieszkania, głównie w Elblągu i w Malborku. Kilka osób wyjechało za granicę, do Wielkiej Brytanii i Niemiec. Obecnie na terenie wsi nie ma indywidualnych gospodarstw rolnych. Kraszewo dawniej należało do Państwowego Gospodarstw Rolnego w Krzyżanowie. Po zmianach, jakie nastąpiły w latach 90-tych, PGR w Krzyżanowie został przekształcony w prywatną spółkę, do którego należą pola uprawne w Kraszewie.

Mieszkańcy gminy Stare Pole, w przeciwieństwie do mieszkańców Kraszewa, swoje utrzymanie czerpią głównie z rolnictwa. Gospodarstwa nastawione są na produkcję zbóż, rzepaku i roślin okopowych (buraki cukrowe), a także na hodowlę bydła i trzody chlewnej. Położenie gminy na terenach rolniczych jest atutem dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

Od kilkunastu lat w Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Oddział Stare Pole organizowane są Żuławskie Targi Rolne (czerwiec) oraz Jesienne Targi Ogrodniczo-Nasienne, które cieszą się ogromnym zainteresowaniem zwiedzających. Dzięki nim okoliczni rolnicy mają szansę zapoznać się z nowymi technologiami w produkcji rolnej, osiągnięciami w hodowli zwierząt, a także zaopatrzyć się w ozdobny materiał roślinny czy obejrzyć występy twórców ludowych.

Na dzień 31 grudnia 2008 r. na terenie gminy zarejestrowanych było 168 podmiotów gospodarczych sektora prywatnego i 12 sektora publicznego. W sektorze prywatnym największą grupę stanowią małe, rodzinne firmy handlowe i usługowe. W Kraszewie 4 osoby prowadzą działalności gospodarczą na własny rachunek.

6. Infrastruktura

Gmina Stare Pole posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę. 99,7% mieszkańców podłączonych jest do sieci wodociągowej (w tym mieszkańcy Kraszewa) a 63,7% korzysta z sieci kanalizacyjnej. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy zapewnia Centralny Wodociąg Żuławski, który pobiera wodę z ujęcia „Letniki” zlokalizowanego na terenie gminy Stare Pole, w miejscowości Ząbrowo. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Starym Polu, Złotowie i Krasnołęce. W Kraszewie nie ma sieci kanalizacyjnej, ścieki bytowe

gromadzone są w przydomowych zbiornikach. Wpływa to niekorzystnie na środowisko naturalne, gdyż przeważnie zbiorniki te nie są szczelne.

Przez teren gminy Stare Pole przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia. W sieć gazową wyposażone są miejscowości Stare Pole, Krzyżanowo, Królewo i Janówka. Mieszkańcy pozostałych miejscowości wykorzystują gaz butlowy. Na terenie gminy nie występuje zbiorowe zaopatrzenie w ciepło. Stosowane jest indywidualne ogrzewanie, głównie węglem kamiennym.

Szkielet układu drogowego gminy stanowi droga krajowa nr 22 przechodząca przez miejscowości Królewo i Stare Pole, która jest także drogą międzynarodową, łączącą przejście graniczne Gronowo (do Rosji) z przejściem granicznym Kostrzyn (do Niemiec). Drogi powiatowe, których jest w gminie blisko 56 km, są na ogół w złym stanie technicznym. Łączą one poszczególne wsie z siedzibą gminy i drogą krajową nr 22.

Przez gminę Stare Pole przebiega linia kolejowa Gdańsk – Elbląg – Olsztyn. Pociągi osobowe zatrzymują się na stacji Stare Pole i Królewo. Stanowi to dogodne połączenie z miastami Malbork, Elbląg, Gdańsk. Gmina jest również obsługiwana przez podmiejską linię MZK i przewoźników powstałych na bazie byłego PKS. Do Kraszewa dojeżdża tylko autobus szkolny. Mieszkańcy dochodzą pieszo do przystanku autobusowego przy drodze krajowej nr 22 (1 km) lub stacji kolejowej w Starym Polu (2 km).

7. Oświata. Zdrowie. Bezpieczeństwo.

Na terenie gminy, w Starym Polu zlokalizowany jest Zespół Szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum), w którym obecnie uczy się 593 dzieci. Istnieje również przedszkole, do którego uczęszcza 112 maluchów.

Dzieci i młodzież z Kraszewa korzysta z dowozów szkolnych, które zapewniają im bezpieczny i wygodny dojazd do szkoły.

Ośrodek Zdrowia w Starym Polu świadczy usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej dla wszystkich mieszkańców gminy. Mieści się on w tym samym budynku co Urząd Gminy. W budynku tym znajduje się również apteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji, który dba o bezpieczeństwo publiczne w całej gminie i Ochotnicza Straż Pożarna, która dd 1997 r. włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz do selektywnego systemu alarmowania zlokalizowanego w Państwowej Straży Pożarnej w Malborku.

8. Kultura. Rekreacja.

W gminie funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, który jako samorządowa instytucja ma na celu zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie kultury i sportu. Obecnie działają następujące sekcje: sportowa, szachowa, taneczna, muzyczna i plastyczna, a także klub seniora i liga podwórkowa. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu jest również organizatorem Festiwalu Pieśni Maryjnej, czy takich imprez, jak: finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, obchodów jubileuszu Starego Pola, dożynek gminnych, powiatowych i, jak to miało miejsce w 2008 r., wojewódzkich. GOKiS sprawuje również opiekę nad świetlicami wiejskimi w: Janówce, Królewie, Kleciu, Złotowie, Kaczynosie, Ząbrowie, Szlagowie.

Na terenie gminy działają takie organizacje i stowarzyszenia, jak:

- Stowarzyszenie Kobiet Gminy Stare Pole „Tradycja”,
- Stowarzyszenie sportowe „Błękitni”,
- Uczniowski Klub Sportowy,
- Ochotnicza Straż Pożarna.

W tym roku gmina stała się również członkiem Stowarzyszenia o nazwie Lokalna Grupa Działania „Spichlerz Żuławski”, które obejmuje obszar powiatu malborskiego. Celem tego Stowarzyszenia jest promocja i wspieranie rozwoju obszarów wiejskich gmin należących do stowarzyszenia oraz aktywizacja lokalnej społeczności.

Usytuowanie gminy z dala od ośrodków wielkiego przemysłu sprawia, że środowisko naturalne jest nie skażone i sprzyja rozwojowi rekreacji oraz aktywnego wypoczynku. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo takich ośrodków, jak Malbork, Elbląg, Frombork, Kwidzyn oraz bogatych krajobrazowo i kulturowo obszarów (Żuławy, Wysoczyzna Elbląska, Mierzeja Wiślana, dolina Wisły) istnieje tu możliwość rozwoju turystyki krajoznawczej. Gmina posiada tereny łowieckie zasobne w zwierzynę oraz korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki i eko-turystyki, sportów wodnych i wyczynowych, ma również dogodne położenie przy trasie żeglownej, łączącej Szlak Noteci i Wisły z Kaliningradem.

W 2008 roku została wybudowana ścieżka rowerowa biegnąca wzdłuż drogi powiatowej, a następnie wzdłuż linii kolejowej do miejscowości Stare Pole. Stanowi ona duże udogodnienie dla mieszkańców, którzy do tej pory, chcąc dostać się do siedziby gminy (urzędu, przychodni, szkoły) musieli korzystać z bardzo ruchliwej i niebezpiecznej drogi krajowej. Ścieżka rowerowa służy nie tylko jako szlak komunikacyjny, ale również jako ścieżka rekreacyjna i będzie w przyszłości powiązana

z innymi szlakami rowerowymi gminy czy powiatu. Służyć będzie nie tylko mieszkańcom Kraszewa, ale również mieszkańcom gminy, powiatu, a także przyjeżdżającym turystom.

Co ją wyróżnia?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobre położenie (blisko krajowej krajowej, 10km do Malborka, 20km do Elbląga). ▪ Bliskość atrakcji turystycznej o skali międzynarodowej, jaką jest Zamek Krzyżacki w Malborku. ▪ Dobra jakość gleb. ▪ Zachowane pozostałości po założeniu pałacowo-dworskim. ▪ Dobry stan środowiska naturalnego, bliskość Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat.
Jakie pełni funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcja mieszkaniowa. ▪ Niedostatecznie rozwinięta działalność pozarolnicza.
Kim są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Znaczna część mieszkańców to emeryci i renciści oraz dzieci i młodzież uczęszczająca do szkół. ▪ Niski poziom wykształcenia. ▪ Niski poziom dochodów.
Co jest podstawą utrzymania?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emerytury i renty. ▪ Zasiłki z opieki społecznej. ▪ Wynagrodzenie z zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.
W jaki sposób mieszkańcy są zorganizowani?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rada sołecka. ▪ Grupa odnowy wsi.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemy zgłaszane są przez mieszkańców wsi na zebraniach wiejskich lub bezpośrednio do sołtysa, który współpracuje z Urzędem Gminy Stare Pole. ▪ Część problemów mieszkańcy rozwiązują we własnym zakresie.
Jak wygląda nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabudowa zwarta, wzdłuż drogi powiatowej. ▪ Zachowane elementy zabudowy pałacowo-dworskiej. ▪ Obejścia zadbane i estetyczne. ▪ Nie uporządkowane tereny pozostające poza granicami prywatnych posesji. ▪ Ścieżka rowerowa łącząca Kraszewo ze Starym Polem ▪ Charakterystyczny basen przeciwpożarowy w centrum wsi, który wymaga uporządkowania. Odnowiony mógłby stanowić ciekawy element architektoniczny wsi. ▪ Krzyż przydrożny wraz z figurką Matki Boskiej.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kraszewo jest wsią napływową, zamieszkałą przez osoby pochodzące z różnych rejonów Polski, dlatego brak jest rdzennych tradycji. ▪ Mieszkańcy obchodzą święta związane z kultem religijnym (Boże Narodzenie, Wielkanoc, majówki przy krzyżu).

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none">▪ Krajobraz charakterystyczny dla Żuław, równinny, poprzecinany rowami melioracyjnymi.▪ Wieś otoczona polami uprawnymi.▪ Stan środowiska naturalnego dobry, zagrożeniem może być brak sieci kanalizacyjnej i sąsiedztwo lotniska wojskowego.
Jakie jest rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none">▪ Po likwidacji Państwowego Gospodarstwa Rolnego nie utworzono gospodarstw indywidualnych. Grunty rolne we wsi należą do Gospodarstwa Rolnego „Gosprol” w Krzyżanowie i Agencji Nieruchomości.
Jakie są połączenia komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none">▪ Najbliższy przystanek podmiejskiej linii MZK i PKS znajduje się w odległości 1km od wsi, przy drodze krajowej nr 22.▪ Stacja PKP w Starym Polu (2km od Kraszewa) – połączenia z Malborkiem, Elblągiem, Gdańskiem.▪ Ścieżka rowerowa łącząca Kraszewo ze Starym Polem, biegnąca wzdłuż drogi powiatowej i torów kolejowych▪ Do siedziby gminy (urzędu, przychodni, sklepu, banku) mieszkańcy dojeżdżają rowerami, własnymi samochodami lub przychodzą pieszo.▪ Dzieci dowożone są do szkoły w Starym Polu autobusem szkolnym.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none">▪ Nowoczesny plac zabaw zlokalizowany w centrum wsi.▪ Boisko do piłki nożnej i siatkówki.

Analiza zasobów miejscowości Kraszewo

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu			X	
walory klimatu			X	
walory szaty roślinnej			X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	X			
świat zwierzęcy			X	
wody powierzchniowe (rzeki, stawy)			X	
podłoże, warunki hydrologiczne			X	
gleby				X
Środowisko kulturowe				
walory architektury wiejskiej			X	
walory zagospodarowania przestrzennego			X	
zabytki			X	
zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
tradycje, obrzędy, gwara		X		
legendy, podania i fakty historyczne		X		
ważne postacie historyczne		X		
specyficzne nazwy	X			
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
działki pod zakłady usługowe i przemysłowe		X		
tradycyjne obiekty mieszkaniowe i gospodarskie				X
place i miejsca publicznych spotkań			X	
miejsca sportu i rekreacji			X	
Gospodarka i rolnictwo				
gospodarstwa indywidualne, działalność gospodarza	X			
gleby, użytki rolne				X
Sąsiedztwo				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, atrakcja turystyczna)				X
ruch tranzytowy				X
przyjezdni stali i sezonowi		X		
Mieszkańcy, instytucje, organizacje społeczne				
placówki opieki społecznej	X			
szkoły	X			
domy kultury, świetlice	X			
OSP	X			
KGW, rada sołecka			X	
stowarzyszenia	X			

Mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia – analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">▪ Czyste środowisko.▪ Korzystne położenie.▪ Dobre warunki do rozwoju turystyki wiejskiej i gospodarstw ekologicznych.▪ Integracja mieszkańców wokół wspólnych działań.▪ Plac zabaw, teren pod świetlicę wiejską.▪ Ścieżka rowerowa łącząca wieś Kraszewo z siedzibą gminy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak świetlicy wiejskiej – miejsca spotkań mieszkańców.▪ Zły stan dróg, zły stan chodnika.▪ Brak połączeń komunikacji publicznej.▪ Brak miejsca do spotkań mieszkańców.▪ Bezrobocie, niskie dochody mieszkańców.▪ Niedostateczna infrastruktura techniczna.▪ Niska jakość życia w aspekcie kulturalnym i wypoczynkowo-rekreacyjnym.▪ Niski poziom wykształcenia.▪ Bliskość lotniska wojskowego.

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">▪ Wykorzystanie atrakcyjnego położenia.▪ Atrakcyjne sąsiedztwo – Zamek w Malborku.▪ Sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich.▪ Zwiększenie dostępności środków pomocowych (PROW).▪ Możliwości rozwoju działalności pozarolniczej.▪ Moda na ekologię i turystykę wiejską.▪ Istnienie Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Oddział Stare Pole.▪ Otwarcie granic – możliwość legalnej pracy.	<ul style="list-style-type: none">▪ Niewystarczające fundusze na rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, a także na właściwe zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności.▪ Rosnące bezrobocie w powiecie.▪ Powstawanie gospodarstw rolnych wielkoobszarowych.▪ Istnienie lotniska wojskowego

Wizja rozwoju miejscowości Kraszewo

Wizja

„Kraszewo – wieś przyjazna dla mieszkańców i osób ją odwiedzających”

Mieszkańcy chcą aby rozwój ich miejscowości zmierzał w kierunku urzeczywistnienia wyżej przedstawionej wizji. Z uwagi na fakt, że pełni ona głównie funkcję mieszkalną ma być wsią zadbaną i estetyczną.

Plac zabaw w Kraszewie

Co ma ją wyróżniać?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Estetyka i nieskażone środowisko. ▪ Otwartość na nowe możliwości i szanse jakie daje atrakcyjne położenie.
Jakie ma pełnić funkcje?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Funkcja mieszkalna – wyposażenie w podstawową infrastrukturę (kanalizacja, szybki Internet). ▪ Nowoczesna – stwarzająca warunki zamieszkania dla ludzi pochodzących i pracujących w mieście. ▪ Rozwój działalności pozarolniczej, głównie związanej z turystyką wiejską i usługami.
Kim mają być mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywni, identyfikujący się z wsią, zintegrowani w działaniach na rzecz jej rozwoju. ▪ Podnoszący swoje wykształcenie i kwalifikacje. ▪ Młodzi – zahamowanie odpływu mieszkańców do miasta poprzez stworzenie dobrych warunków mieszkaniowych.
Co jest podstawą utrzymania?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wynagrodzenie z zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. ▪ Dochody z działalności pozarolniczej (turystyka wiejska i usługi). ▪ Emerytury i renty.
W jaki sposób mają być zorganizowani mieszkańcy ?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rada sołecka i Grupa Odnowy Wsi. ▪ Organizacje i stowarzyszenia działające na terenie gminy. ▪ Wspólne organizowanie imprez wiejskich, np. dni sołeckich, obchodów Dnia Dziecka.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dyskusja na zebraniach wiejskich. ▪ Konsultacje z jak największą liczbą mieszkańców, „małe referendum” w celu wyłonienia priorytetów rozwoju wsi.
Jak ma wyglądać nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wieś nowoczesna, z zachowanymi elementami zabytkowymi. ▪ Zadbana, estetyczna. ▪ Wybudowana świetlica, doposażony plac zabaw, odnowiony basen przeciwpożarowy. ▪ Zagospodarowany teren wokół świetlicy, placu zabaw i basenu przeciwpożarowego – mały park, stanowiący centrum rekreacyjne wsi i jej wizytówkę. ▪ Wyremontowana droga powiatowa, chodnik dla pieszych.
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizacja różnego rodzaju imprez w świetlicy, np. jasełka, obchody dnia dziecka, dnia kobiet. ▪ Propagowanie obrzędów ludowych: kraszenie jaj, wypiekanie tradycyjnych ciast, wyrób ozdób choinkowych (wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu).

Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none">▪ Wszystkie mieszkania podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej.▪ Ekologiczny system grzewczy (z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii).
Jakie ma być rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none">▪ Przyjazne dla środowiska.
Jakie mają być połączenia komunikacyjne?	<ul style="list-style-type: none">▪ Dzieci i młodzież dowożona do szkoły autobusem szkolnym.▪ Linia podmiejska, prywatny przewoźnik docierający do wsi.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	<ul style="list-style-type: none">▪ Świetlica wiejska z pracownią komputerową z dostępem do Internetu, zorganizowane zajęcia popołudniowe dla dzieci i młodzieży (plastyczne, sportowe, językowe) – edukacja i rozwijanie zdolności.▪ Dobrze wyposażony plac zabaw, dostosowany do obowiązujących standardów .

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących lokalną społeczność

Arkusze planowania w sposób przejrzysty przedstawia priorytet rozwoju miejscowości Kraszewo, z wyodrębnionymi celami i projektami służącymi do jej realizacji. Część z nich wykracza poza zakres zadań realizowanych w ramach odnowy wsi.

Basen przeciwpożarowy w Kraszewie

PRIORYTET	CEL	PROJEKT	RANKING	KTO ZREALIZUJE
Odnowa wsi Kraszewo	1. Poprawa infrastruktury technicznej	1.1 Budowa świetlicy wiejskiej	1	Gmina, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka
		1.2 Budowa kanalizacji sanitarnej	3	Gmina, Rada Sołecka
		1.3 Remont chodnika	2	Gmina, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka
	2. Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i sportowej	2.1 Rekultywacja terenu pod placem zabaw boiskiem do piłki nożnej i siatkowej	1	Gmina, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka
		2.2 Modernizacja basenu przeciwpożarowego	2	Gmina, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka
		2.3 Zagospodarowanie centrum wsi	3	Gmina, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka
	3. Aktywizacja mieszkańców	3.1 Szkolenia z zakresu turystyki wiejskiej i działalności pozarolniczej	1	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku Oddział Stare Pole, Gmina
		3.2 Szkolenia aktywizujące dla osób poszukujących zatrudnienia.	2	Powiatowy Urząd Pracy w Malborku, Gmina
		3.3 Imprezy integracyjne	3	GOKiS, Grupa Odnowy Wsi, Rada Sołecka

Charakterystyka projektów według kolejności rankingowej

Charakterystyka projektów nr 1 w rankingu

Cel: Poprawa infrastruktura technicznej

Projekt 1.1 – Budowa świetlicy wiejskiej

Mieszkańcy uważają budowę świetlicy wiejskiej jako najważniejszy projekt do realizacji. Ma ona służyć wszystkim mieszkańcom – dzieci i młodzieży jako miejsce spędzania wolnego czasu, edukacji i rozwoju zainteresowań, dorosłym – jako miejsce spotkań, szkoleń i organizowania zabaw wiejskich.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

Projekt 2.1 Rekultywacja terenu pod placem zabaw, boiskiem do piłki siatkowej i nożnej.

Plac zabaw we wsi Kraszewo jest dobrze wyposażony w nowoczesny sprzęt. Teren, na którym się znajduje, wymaga właściwego przygotowania, aby mógł spełnić standardy określone dla tego typu placów (wyrównany, wysypany piaskiem, obsiany trawą). Dostateczna ilość miejsca pozwala na dostawienie dodatkowych elementów. Bezpośrednio przy placu znajduje się boisko. Piłka nożna i siatkowa to dyscypliny sportu najbardziej lubiane zarówno przez dzieci, młodzież jak i dorosłych. Teren, na którym znajdują się boiska wymaga rekultywacji, obsiania trawą i wytyczenia powierzchni dla poszczególnych boisk.

Cel: Aktywizacja mieszkańców

Projekt 3.1 Szkolenia z zakresu agroturystyki i działalności pozarolniczej.

Nasze członkostwo w Unii Europejskiej stwarza szerokie możliwości dla osób, które chcą same dla siebie stworzyć miejsce pracy. Dzięki licznym programom można zdobyć wsparcie finansowe i merytoryczne niezbędne do rozpoczęcia własnej działalności. Dotyczy to zarówno rozwoju turystyki wiejskiej, jak i tworzenia działalności pozarolniczej na terenach wiejskich. Cennym źródłem informacji dla mieszkańców o tego rodzaju możliwościach mogą być właśnie szkolenia organizowane przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego i Urząd Gminy. Dodatkowo dla pań organizowane będą pokazy przygotowania tradycyjnych potraw, dekoracji stołu, wyrobu ozdób świątecznych itp.

Charakterystyka projektów nr 2 w rankingu

Cel: Poprawa infrastruktury technicznej

Projekt 1.3 Remont chodnika

Stan techniczny chodnika we wsi jest zły. Jego remont poprawi wizerunek wsi, a przede wszystkim podniesie poziom bezpieczeństwa.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i sportowej

Projekt 2.2 Odnowa basenu przeciwpożarowego

Odnowa tego miejsca zmieni w dużym stopniu cały wizerunek wsi. Oczyszczenie basenu, obudowanie estetycznym ogrodzeniem, zainstalowanie pomostu, obsadzenie krzewami to prace, których wykonanie przyczyni się do estetyzacji wsi i podniesienia jej atrakcyjności. Ponadto ogrodzenie basenu poprawi bezpieczeństwo. Basen przeciwpożarowy bezpośrednio sąsiaduje z placem zabaw, boiskiem i terenem pod budowę świetlicy. Jest to centrum wsi i przy odpowiednim zagospodarowaniu stanowić będzie wspaniałe miejsce rekreacyjne dla mieszkańców i osób przyjezdnych.

Cel: Aktywizacja mieszkańców

Projekt 3.2: Szkolenia aktywizujące dla osób poszukujących zatrudnienia.

Przedstawienie mieszkańcom, którzy chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy, możliwości w zakresie rozpoczęcia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, wskazanie sposobów i źródeł pozyskiwania środków finansowych dla firm (dotacje, kredyty preferencyjne) a także jakie są preferencje i ulgi dla rozpoczynających działalność (ulgi w podatku dochodowym czy składkach ZUS). Szkolenia dla kobiet, które zamierzają podjąć działalność związaną z turystyką wiejską lub usługami cateringowymi, a także przygotowujące je do organizowania we własnym zakresie imprez integrujących dla mieszkańców (np. festynów, spotkań świątecznych).

Dla tych, którzy wolą tradycyjny sposób zatrudnienia, pomoc w znalezieniu odpowiedniej oferty pracy, szkolenia podnoszące lub zmieniające kwalifikacje.

Cel: Poprawa infrastruktury technicznej.

Projekt 1.2 Budowa kanalizacji.

Budowa kanalizacji jest zadaniem bardzo ważnym z punktu widzenia ochrony środowiska. W obecnym stanie, kiedy ścieki są odprowadzane do przydomowych zbiorników istnieje realne zagrożenie podsiąkania i przedostawania się ścieków do gleby. Stanowi to również uciążliwość dla mieszkańców, którzy muszą pamiętać o systematycznym ich wypróżnianiu.

W miejscowości, w której jest szansa na rozwój turystyki, dbanie o stan środowiska naturalnego jest sprawą priorytetową.

Cel: Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i sportowej

Projekt 2.3 Zagospodarowanie centrum wsi

Projekt ten ściśle łączy się poprzednimi projektami dotyczącymi infrastruktury. Stanowi ukoronowanie poprzednich działań. Centrum wsi w obecnym stanie wymaga uporządkowania, wyrównania terenu, nasadzenia krzewów, wybudowania alejek łączących poszczególne elementy infrastruktury. Ma to być miejsce przyjazne i miłe dla mieszkańców, osób przyjezdnych a przede wszystkim bezpieczne.

Cel: Aktywizacja mieszkańców

Projekt 3.3 Imprezy integracyjne

Imprezy integracyjne to jeden z lepszych sposobów na mobilizację mieszkańców i zaangażowanie we wspólne działanie. Istnieje szereg pomysłów na rodzaj i charakter takich imprez, które będą skierowane przede wszystkim do dzieci (np. Dzień Dziecka), czy też przeznaczone dla całej społeczności, jak: rajdy rowerowe, mecze, festyny i te o charakterze kulturalnym: przedstawienia, występy.

Plan Odnowy Miejscowości Kraszewo

PROJEKT	Koszty ogółem	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA		HARMONOGRAM REALIZACJI							
		Budżet gminy	Środki pozabudżetowe	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Budowa świetlicy wiejskiej	600 000	100 000	500 000								
Budowa kanalizacji sanitarnej	5 500 000	2 000 000	3 500 000								
Budowa chodnika	100 000	20 000	80 000								
Rekultywacja terenu pod placem zabaw, boiskiem do piłki nożnej i siatkowej	100 000	20 000	80 000								
Modernizacja basenu przeciwpowodziowego	300 000	80 000	220 000								
Zagospodarowanie centrum wsi	200 000	60 000	140 000								
Szkolenia z zakresu agroturystyki i aktywizacji mieszkańców wsi	bezpłatne	0	0								
Szkolenia dla osób bezrobotnych	bezpłatne	0	0								
Imprezy integracyjne	5 000	3 500	1 500								

Koszty realizacji projektów i harmonogram ich wdrażania

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Kraszewo określa najważniejsze zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, pobudzi ich aktywność i zaangażowanie w sprawy wsi. Przewiduje w ciągu najbliższych 7 lat zarówno działania inwestycyjne, jak również inne o charakterze szkoleniowym czy rekreacyjno-wypoczynkowym. Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane. Wprowadzane zmiany przede wszystkim uwzględnić będą potrzeby zgłaszane przez mieszkańców wsi Kraszewo.